

Įstatymo projektas 2005 04 14
Parengė: Lietuvos Respublikos Prezidentūra
Pateikė: Lietuvos Respublikos Prezidentas

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ARCHYVŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 14 IR 20 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

2005 m.   d. Nr.
Vilnius

Lyginamasis variantas

14 straipsnis. Dokumentų naikinimas

1. Dokumentus galima naikinti atlikus jų vertės ekspertizę, kai pasibaigia teisės norminių aktų nustatyti dokumentų saugojimo terminai. Sprendimą dėl valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, nevalstybinės organizacijos, privataus juridinio asmens veiklos dokumentų naikinimo ar jų saugojimo terminų pratęsimo priima vadovas pagal ~~Lietuvos archyvų departamente~~ **Lietuvos Respublikos Vyriausybės** nustatytus dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos bendruosius reikalavimus.

2. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės sprendimus dėl dokumentų naikinimo turi suderinti su:

- 1) valstybės archyvu, kuriam perduoda nuolatinio saugojimo dokumentus;
- 2) steigėjo funkcijas atliekančia institucija ar įstaiga, kai dokumentai valstybės archyvams neperduodami.

3. Naikinti atrinkti valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentai turi būti sunaikinti.

4. Negali būti naikinami Nacionaliniam dokumentų fondui priklausantys buvusių SSRS valstybės saugumo komiteto (KGB) Lietuvos SSR padalinio, Lietuvos SSR vidaus reikalų ministerijos ir kitų Lietuvos teritorijoje veikusių SSRS specialiųjų tarnybų, taip pat Lietuvos komunistų partijos bei buvusių LSSR institucijų pirmųjų skyrių dokumentai.

20 straipsnis. Priėjimo prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų teisės ribojimas

1. Priėjimo prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų teisė gali būti ribojama tik įstatymais, kad būtų apsaugota juose esanti informacija šiais tikslais:

- 1) nacionalinio saugumo, gynybos, tarptautinių santykių;
- 2) visuomenės saugumo;
- 3) privatumo ir kitų teisėtų privačių interesų;
- 4) nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo;
- 5) šalių lygiateisiškumo teismo procesuose;
- 6) valstybės ekonominės, pinigų (monetarinės), valiutos keitimo politikos;
- 7) viešųjų ir privačių komercinių ir kitų ekonominių interesų.

2. Pasibaigus įstatymų nustatytiems priėjimo prie dokumentų ribojimo terminams, dokumentai turi būti vieši ir prieinami.

3. Priėjimas prie Nacionaliniam dokumentų fondui priklausančių buvusių SSRS valstybės saugumo komiteto (KGB) Lietuvos SSR padalinio, Lietuvos SSR vidaus reikalų ministerijos ir kitų

Lietuvos teritorijoje veikusią SSRS specialiųjų tarnybų dokumentų, kuriuose yra agentūrinės informacijos, sudarytų baudžiamųjų ir trėmimo bylų ribojamas 70 metų nuo jų sudarymo. Šių dokumentų naudojimo tvarką nustato ribojamas tik atvejais, kuriuos detaliau reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kai:

1) duomenys yra įslaptinti pagal Lietuvos Respublikos asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymą;

2) nuo SSRS specialiųjų tarnybų nukentėjęs asmuo pareiškia savo valią dėl duomenų apie jį naudojimo ribojimo iki jo mirties.

4. Priėjimas prie nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ar fizinių asmenų veiklos dokumentų, perduotų papildant Nacionalinį dokumentų fondą, gali būti yra ribojamas, jei tai numatyta dokumentų perdavimo sutartyje.

5. Priėjimas prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų, kuriose yra informacijos apie asmens privatų gyvenimą, taip pat prie valstybės archyvams perduotų susistemintų asmens duomenų rinkmenų ribojamas 50 20 metų po asmens mirties, o jei šio fakto nustatyti neįmanoma, – 100 50 metų nuo dokumentų dokumento sudarymo. Šie apribojimai netaikomi tyrėjams, naudojantiems medžiagą mokslinio tyrimo tikslams. Valstybės archyvams perduotų ir kitų susistemintų asmens duomenų rinkmenų naudojimo mokslo reikmėms tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

6. Priėjimas prie blogos fizinės būklės dokumentų gali būti ribojamas tol, kol bus pataisyta tokių dokumentų būklė ar pagamintos jų atsarginės kopijos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS